

ВИСНОВОК

**наукового керівника на дисертацію
Пустовалової Інни Сергіївни
«Економічний вимір конституції»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 – Право,
галузь знань 08 – Право**

Пустовалова Інна Сергіївна у 2015 році закінчила Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Право» та здобула ступінь магістра права.

У 2020 році вступила до аспірантури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, по кафедрі конституційного і муніципального права, заочна форма навчання.

Добре володіє українською та англійською мовами.

Під час написання дисертаційного дослідження аспірантка Пустовалова І.С. сумлінно дотримувалася індивідуального плану наукової роботи та успішно виконала індивідуальний навчальний план, тому зарекомендувала себе як відповідальна та працездатна дослідниця, сумлінний виконавець.

У процесі роботи над дисертацією Пустовалова Інна Сергіївна значно підвищила рівень навичок роботи з бібліографічними джерелами, опанувала загальнонаукові та спеціальні методи вивчення проблем науки конституційного права та суміжних галузей, поглиблено дослідила конституційне законодавство України щодо правових засад економічної системи та економічної політики України, ознайомила із зарубіжним досвідом формування та реалізації конституційної економіки та економічної конституції; надала пропозиції щодо вдосконалення конституційного регулювання економічних відносин та практики його реалізації.

За період навчання в аспірантурі Пустовалова Інна Сергіївна здобула необхідні компетентності наукового дослідника, напрацювала високі фахові знання, розвинула здібності до наукових досліджень, опанувала сучасні теорії та концепції науки конституційного та муніципального права; продемонструвала вміння гнучкого мислення, наукової комунікації, презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень.

У процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення та впровадження їх результатів Пустовалова Інна Сергіївна продемонструвала високий рівень етичних міркувань та академічної доброчесності.

Актуальність теми дисертаційного дослідження Пустовалової І.С. продиктована тим, що конституційно-правове регулювання економічних відносин є одним з найменш розроблених напрямків сучасної вітчизняної юридичної науки. Адже формування сучасного українського конституціоналізму відбувалося за відсутності усталених політичних, економічних і культурних засад суспільства, що перебувало на перехідному етапі й тільки опанувало

нові цілі соціального розвитку. Водночас проблематика конституційної економіки є одним з трендів сучасної конституційно-правової науки у США і державах ЄС.

Питання про вплив конституції та конституційного законодавства в цілому на економічний розвиток суспільства і держави є протягом останніх десятиліть об'єктом прискіпливої уваги не тільки науки конституційного права, але й економічної теорії та загальної теорії держави і права. З початку ХХІ століття ця проблематика почала розроблятися й вітчизняними конституціоналістами.

Втім економічний вимір конституції досі ще не був предметом самостійного дисертаційного дослідження. Досі відчувається гостра проблема в доктринальному визначенні оптимальної моделі конституційно-правового регулювання економічної системи в Україні, що враховувала б власний історичний досвід і кращі здобутки зарубіжної політико-правової теорії й практики.

Вказані питання є актуальними не лише з суто теоретичного погляду, а й у праксеологічному аспекті. На сьогодні для українського суспільства особливої актуальності й гостроти набуває питання організаційно-правового механізму реалізації економічного потенціалу чинної Конституції. Означені питання з особливою гостротою постають в умовах конституційної реформи, котра перманентно триває в Україні протягом останніх двадцяти років.

Означені обставини зумовлюють актуальність обраної теми дисертаційного дослідження.

Методологічне підґрунтя дисертаційного дослідження становить сукупність загальнотеоретичних та спеціальних методів наукового пізнання.

Наукова новизна отриманих результатів обумовлена тим, що дисертація є першою у вітчизняній юриспруденції науково-дослідною працею, в якій надано комплексну характеристику економічного виміру конституції та сформульовано загальні підходи щодо приведення окремих аспектів такого виміру до сучасних потреб розвитку конституційної економіки в Україні.

Цілком виправданою є архітектура роботи, яка складається зі вступу, двох розділів, що охоплюють шість підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Кожен розділ дослідження містить висновки, які є доречними і ґрунтовними.

Достовірність і обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційному дослідженні, підтверджується значним обсягом інформаційних джерел.

Дослідження Пустовалової І.С. спирається на ґрунтовну джерельну базу, яка охоплює праці вчених у галузі загальної теорії права, конституційної економіки, вітчизняне та зарубіжне конституційне законодавство та інші нормативно-правові акти у сфері конституційної економіки, акти органів конституційної юстиції, дослідження у галузі економіки, соціології та політології, наукові розвідки вітчизняних і зарубіжних учених у галузі конституційного права тощо.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій автора підтверджуються їхньою апробацією у відкритому друку, обговоренням на

засіданнях кафедри конституційного і муніципального права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, на науково-практичних конференціях.

Дисертаційне дослідження виконано здобувачкою особисто, містить низку наукових положень та наукових результатів, що мають важливе та істотне значення для подальшого дослідження конституції як установчого політико-правового документа та основи національного законодавства; для підготовки нових й удосконалення наявних навчальних та методичних матеріалів з конституційного права України, державного права зарубіжних країн, порівняльного конституційного права та викладання відповідних навчальних дисциплін; для подальшого удосконалення вітчизняного конституційного законодавства в частині формування конституційних засад економічної системи та економічної політики держави; для практичної реалізації норм і положень конституційного законодавства про засади правового статусу суб'єктів економічних відносин та державне регулювання економіки.

Оцінюючи роботу здобувачки в цілому, можна зробити висновок, що наукові результати Пустовалової І.С. заслуговують на позитивну оцінку.

Аспірантка Пустовалова Інна Сергіївна повністю виконала освітню та наукову складові індивідуального плану роботи.

Вважаю, що набуті Пустоваловою Інною Сергіївною теоретичні знання, уміння та навички достатні для продукування нових ідей та розв'язання комплексних проблем у галузі науково-дослідницької діяльності.

Формування Пустовалової І.С. як фахівця-юриста вищої кваліфікації завершено повністю, а, отже, вона заслуговує на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Науковий керівник
доктор юридичних наук, професор,
декан юридичного факультету
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

Віталій СЕРЬОГІН

Підпис Віталія СЕРЬОГІНА
засвідчую,
Начальник відділу кадрів
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

Олена ГРОМИКО